

Naslovnica	Novosti	Udruge	Zdravlje	Regulative ▾	Priče ratnika	Povijest ▾	O nama	🔍
------------	---------	--------	----------	--------------	---------------	------------	--------	---

Izdvojeno • Zdravlje

Utjecaj pandemije COVID-19 na pružanje podrške u posebnim predškolskim skupinama djeci s teškoćama u razvoju i njihovim obiteljima

20. listopada 2020. • by • Dora Marinić

Naslovnica	Novosti	Udruge	Zdravlje	Regulative ▾	Priče ratnika	Povijest ▾	O nama	🔍
------------	---------	--------	----------	--------------	---------------	------------	--------	---

Iako je o izazovima koji su pogodili djecu s teškoćama u redovnim vrtićkim skupinama i njihove obitelji **do sada malo rečeno**, ova problematika ipak je pronašla svoje mjesto u medijima, barem računajući ih kao dio kolektiva redovnih skupina.

No **dječje vrtiće**, osim u redovnim skupinama djeca s teškoćama pohađaju i u posebnim skupinama gdje odgojno-obrazovne programe provode edukacijski rehabilitator i odgajatelj, a o njezi djece brine njegovatelj. **Specifičnosti rada** ovih skupina su brojne, a u izvanrednim situacijama poput globalne pandemije, sukladno tome i izazovi postaju intenzivniji i brojniji.

Prema Državnom pedagoškom standardu u ove skupine upisuju se djeca s vrstom i stupnjem teškoća koji su utvrđeni posebnim propisima. Uglavnom su to djeca kod kojih je primarna teškoća **sniženo intelektualno funkcioniranje** uz popratne lakše teškoće. Ovi programi za cilj imaju ublažiti posljedice oštećenja i spriječiti razvoj sekundarnih teškoća te podučiti djecu vještinama potrebnim za svakodnevno funkcioniranje te pružiti podršku kako bi se te vještine generalizirale i kako bi ih djeca koristila **u svakodnevnom životu** i daljnjem odgojno-obrazovnom radu i školovanju.

potrebno generalizirati. Iz svega navedenog, lako je zaključiti kako su djeca uključena u posebne vrtićke skupine, zajedno sa svojim obiteljima, **posebno pogođena zatvaranjem** ali i donesenim mjerama uslijed pandemije. Potpuna nemogućnost provedbe programa zaustavila je proces dostizanja zadanih ciljeva.

Kao što je ranije navedeno, u posebnim skupinama programi slijede određene ciljeve zadane individualnim odgojnim programima za svako dijete, stoga je i **nemoguće postavljati nekakve općenite prijedloge aktivnosti na web stranice**. U brojnim vrtićima, stručnjaci koji rade s djecom u posebnim skupinama, tome su doskočili na način da su provodili individualne konzultacije s roditeljima putem tehnologija i društvenih mreža, te na tjednoj bazi predlagali aktivnosti na temelju ranije dogovorenih individualnih programa.

Iako je ovaj način rada daleko od onoga što je ovoj djeci potrebno, obitelji i djeca su ostala **pokrivena s kakvom takvom podrškom**. Poseban problem nastupio je u dječjim vrtićima čija je politika zabrana suradnje roditelja i stručnjaka van službenih kanala komunikacije. Roditelji tako izvještavaju o **potpunom prestanku komunikacije** s odgajateljima i edukacijskim rehabilitatorima iz skupina te potpunoj obustavi provođenja programa i dostizanja ciljeva individualnih programa, a što stručnjaci i sami potvrđuju.

Sve to, za većinu djece, značilo je ne samo ne dostizanje novih ciljeva, već i povratak **nekoliko koraka unatrag** – prestanak korištenja dotad stečenih znanja i vještina koje su potrebne za toliko željno maksimalno osamostaljivanje i participiranje u inkluzivnom okruženju. Iako su roditelji neizostavan dio ovog procesa, bez znanja i vještina stručnjaka, teško se mogu nositi s brojnim izazovima koje razvoj djeteta s teškoćama nosi. Osim toga, roditelji su sada bili s djecom čitav dan, od čega je većina njih morala barem pola radnog vremena raditi od kuće. Posebno stresnim roditelji ocjenjuju **nemogućnost objašnjavanja** djetetu zašto mora raditi od kuće i iz kojeg razloga taj rad ne uključuje dijete. Ovo nas ponovno dovodi do činjenice, da je i za roditelje ove djece, od izrazite važnosti psihološka podrška i savjetodavni rad, koji su u ovim slučajevima potpuno izostali.

Radi prirode i stupnja teškoća, glavnina djece iz posebnih skupina ostvaruju pravo na dodatne usluge psihosocijalne podrške, a nerijetko su na inicijativu obitelji uključeni i u **privatne terapijske postupke**. Iako je do obustave rada došlo u svim djelatnostima, i roditelji koji su imali kontakt sa stručnjacima iz dječjih vrtića i oni koji nisu, izvještavaju o redovitosti kontakata s terapeutima iz drugih privatnih i državnih institucija, posebno naglašavajući važnost i redovitost kontakata sa stručnjacima iz domene usluga psihosocijalne podrške. O važnosti individualnog rada s djecom i roditeljima dovoljno govori činjenica da većina ovih roditelja smatra kako se individualni rad s djecom nikako nije trebao tijekom

Nažalost, radi slabije svijesti i znanja o specifičnostima koje različite vrste i stupnjevi teškoća nose, u trenutcima krize sustav i društvo nisu pravovremeno reagirali. **Nedostatna je bila osjetljivost za potrebe djece s teškoćama u razvoju uključene u predškolski sustav općenito**, a naročito za djecu koja pohađaju posebne programe i specifičnosti koje ovi programi nose. Sustav podrške ne smije izostati kako za brigu o djeci općenito, tako i za najugroženije skupine. I dok je većina nezadovoljna funkcioniranjem i donesenim mjerama, treba se zapitati kako su one tek utjecale na one najosjetljivije i što smo kao društvo za njih tijekom kriznih situacija učinili.

*Tekst je objavljen u sklopu projekta poticanja novinarske izvrsnosti Agencije za elektroničke medije

Izvori:

Anonimna iskustva roditelja i stručnjaka prikupljena 10.-17. listopada 2020.

Državni pedagoški standard (NN,63/08, 90/10).

Odgojno obrazovna skupina s posebnim programom za djecu s teškoćama (<http://www.vrtic-sopot.zagreb.hr/default.aspx?id=69>). Posjećeno 17.10.2020.

Vrljičak, S., Frey Škrinjar, J. i Stošić, J. (2016). Evaluacija tranzicijskog vrtićkog programa za djecu s poremećajem iz spektra autizma. Logopedija, 6 (1), 14-23.

O autoru

Dora Marinić

Magistra edukacijske rehabilitacije. Vlasnica obrta Sinapsus, kabineta za edukacijsko-rehabilitacijsku podršku. Voli povijest, prirodu i životinje. Slobodno vrijeme provodi putujući i otkrivajući skrivene kutke Lijepe naše.